

- In memoriam Johan Cornelissen
- In memoriam Hervé Gilson

PERSONALIA

IN MEMORIAM JOHAN CORNELISSEN (1929-2002)

Johan (eigenlijk Johannes) Cornelissen werd geboren in Turnhout op 19 december 1929 als zoon van Josephus Cornelissen en Maria Moons. In april 1943 verhuisde het gezin van Antwerpen naar Ronse, waar zijn vader van 1959 tot 1970 het ambt van schepen zou waarnemen.

Johan Cornelissen liep er school in het Koninklijk Atheneum te Ronse en was er actief in de socialistische beweging. Op 12 november 1947 trad hij in dienst van de stad Ronse in de hoedanigheid van klerk. Hij werkte er onder meer in de dienst ravitaillering tot september 1949.

Na het vervullen van zijn militaire dienst werd hij op 6 april 1951 aangesteld als bibliothecaris te Ronse. Deze functie is hij blijven uitoefenen tot 31 december 1989, datum waarop hij met pensioen ging. Ondertussen huwde hij in 1952 met Rosette Vanassche en het echtpaar kreeg één dochter: Katrien. Johan overleed schielijk op 20 augustus 2002.

Professioneel heeft Johan Cornelissen in de bibliotheekwereld heel wat functies bekleed. Zo was hij onder meer tot 1974 lesgever in de provinciale bibliotheekschool te Brussel. Van 1965 tot 1973 was hij algemeen secretaris van de VVBAD. Als afgevaardigde van deze vereniging was hij aanwezig op talrijke Ifla-conferenties en op andere buitenlandse congressen.

Hij was lid van de conferentie Nederlandse Letteren, lid van het provinciaal coördina-

tiecomite Oost-vlaanderen, lid van de Stuurgroep Bibliotheekschool te Brugge, lid van de Interuniversitaire Stuurgroep Speciale Licentie Documentatie- en Bibliotheekwetenschap, lid van het Permanent Nederlands overlegorgaan ter Bevordering van de Samenwerking en Integratie van de Bibliotheekopleiding in Noord en Zuid en last but not least voorzitter van de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken. Dat resulteerde in zo'n drukke agenda dat wij hem soms als 'de passage à Renaix' kwalificeerden als hij eens niet op reis was. Maar hij genoot er zichbaar van, stilzitten was duidelijk niet zijn stijl.



Reizen zat hem in het bloed. "Reizen om te leren" was een devies dat hem op het lijf geschreven was, zowel binnen als buiten zijn professioneel leven, steeds zwierf hij wel ergens rond, ook toen hij professioneel niet meer actief was. Buiten het zuidpoolgebied is er wellicht geen enkel continent dat hij niet heeft bezocht. Eertijds kon hij er uren over

vertellen: nu eens over de opzienbarende realisaties van de Scandinavische bibliotheken, dan weer over de Maya-cultuur in Mexico.

Reizen en lekker eten. Hij was een levensgenieter pur sang die, als hij achter het keukenfornuis had postgevat, menige keukenprinses kon doen blozen. De Ronsese bibliotheek bezat dan ook een collectie kookboeken om 'U' tegen te zeggen. Maar 'zijn' bibliotheek had wel meer pijlen op haar boog. Toen zij in 1965 officieel werd geopend, was zij een van de eerste bibliotheken in Vlaanderen die specifiek ontworpen was om haar collecties in open kast aan het publiek aan te bieden. Jarenlang zou zij een van de modelbibliotheken in Vlaanderen blijven voor een stad met een vergelijkbaar bevolkingsaantal. Zevenendertig jaar later oogt zij nog verrassend modern.

In 1982 was zij de eerste openbare bibliotheek in Vlaanderen die on line geautomatiseerd was met Cebap, een bibliotheekprogramma dat hij mee heeft helpen ontwikkelen. Gedurende al die jaren heeft hij stelselmatig de bibliotheek uitgebreid, eerst met een discotheek, later met een mediatheek waarin cd's en dia-reksen een plaats kregen.

Als de Ronsese bibliotheek nu nog steeds een goede reputatie heeft, dan heeft zij dat in de eerste plaats te danken aan Johan Cornelissen die indertijd de solide basis heeft gelegd waarop wij nu nog steeds verder bouwen.

Jean-Pierre Duplessis
Bibliothecaris Ronse

IN MEMORIAM HERVÉ GILSON 1960-2002

Het is vrij ongewoon dat een overlijden uit het Franstalig deel van België via dit tijdschrift wordt gemeld. De twee delen van België sporen immers op bibliotheekgebied steeds verder uit elkaar en we kennen elkaar nog amper. Voor Hervé Gilson maken we daar met goede redenen een uitzondering op. Hervé was immers een bruggenbouwer niet alleen in zijn eigen universiteit (ULB) en de Franstalige gemeenschap van België, maar ook tussen de twee (bibliotheek-)gemeenschappen van dit land. Hij had daarenboven een groot hart voor de bibliotheken als onderdeel van het instrumentarium voor democratisering van cultuur en toegang tot de informatie.

Hervé is op 6 november 2002 plots overleden, laat op de avond in de Bibliothèque des sciences humaines van de ULB. Hij was slechts 42 jaar oud. Hij was doctor in de wetenschappen (UCL) en sinds 1989 werkzaam in de bibliotheken van de ULB. Hij was ook pas enkele maanden geleden verkozen tot nieuwe en vernieuwende voorzitter van Infodoc aan de ULB, de Franstalige tegenhanger van de IBW-opleiding aan de Universiteit Antwerpen. Op federaal niveau was hij een actieve speler in het IBL-gebeuren en de vernieuwingen daarvan met Impala, Vliplib 1 en 2 (elektronische documentlevering) en het pas opgestarte UniCat-project (collectieve catalogus). Helemaal in de lijn van zijn democratische beginselen was hij een attent waarnemer en actieve speler in het Franstalige landsgedeelte bij de ontwikkelingen rond het auteursrecht (leenrecht en reproductierecht). Hij was dan ook een bijzonder actief lid van Informatie en Maatschappij, de vereniging die de evolutie van het auteursrecht probeert op de voet te volgen en die de eisen van het werkveld doorgeeft en verdedigt bij de overheid.

Nu zijn hart het zo vroeg, zoveel te vroeg, begeven heeft, mist de ULB-bibliotheek plots één van zijn meest waardevolle medewerkers. Infodoc verliest de nieuwe voorzitter met zijn ambitieus vernieuwingsplan. Ook de Vlaamse bibliotheekwereld treurt bij dit heengaan van een harde werker en een joviale collega. De VVBAD biedt de collega's van de ULB en de familie van Hervé haar deelneming aan bij dit veel te vroege afscheid.

Julien Van Borm
Co-voorzitter Informatie en Maatschappij